

Bruxelles, 13. svibnja 2022.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2022/0147(COD)

9053/22
ADD 4

CONSOM 115
MI 387
COMPET 331
EF 137
ECOFIN 425
DIGIT 96
CODEC 687
CYBER 168

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	13. svibnja 2022.
Za:	Glavno tajništvo Vijeća
Br. dok. Kom.:	SWD(2022) 142 final
Predmet:	RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA priložen dokumentu PRIJEDLOG DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive 2011/83/EU u pogledu ugovora sklopljenih na daljinu o pružanju financijskih usluga namijenjenih potrošačima i o stavljanju izvan snage Direktive 2002/65/EZ

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2022) 142 final.

Priloženo: SWD(2022) 142 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 11.5.2022.
SWD(2022) 142 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE
SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

priložen dokumentu

PRIJEDLOG DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o izmjeni Direktive 2011/83/EU u pogledu ugovora sklopljenih na daljinu o pružanju
financijskih usluga namijenjenih potrošačima i o stavljanju izvan snage Direktive
2002/65/EZ**

{COM(2022) 204 final} - {SEC(2022) 203 final} - {SWD(2022) 141 final}

Sažetak
Procjena učinka revizije Direktive 2002/65/EZ o trgovanju na daljinu financijskim uslugama koje su namijenjene potrošačima.
A. Potreba za djelovanjem
O čemu je riječ? Zašto je to problem na razini EU-a?
Glavni problemi su sljedeći: 1. nedostatak dosljednosti i smanjena važnost Direktive zbog njezina preklapanja sa zakonodavstvom koje se odnosi na određene proizvode i horizontalnim zakonodavstvom; 2. potrošači koji se koriste financijskim uslugama putem komunikacije na daljinu nisu dovoljno zaštićeni i izloženi su šteti (ograničena svijest potrošača o ključnim elementima i troškovima nekih financijskih usluga, neoptimalno iskorištavanje prava odustajanja, nove tržišne prakse kojima se iskorištavaju obrasci u ponašanju potrošača); 3. konkurentnost jedinstvenog tržišta financijskih usluga koje se prodaju sredstvima komunikacije na daljinu nije u potpunosti ostvarena. Uzroci tih problema su: regulatorni okvir kojim se ne jamči pravna sigurnost; obraci ponašanja koje iskorištavaju pružatelji financijskih usluga i prepreke mogućem povećanju prekograničnog pružanja financijskih proizvoda. Posljedice tih problema za potrošače su: šteta ako kupe nezadovoljavajući proizvod; nedostatak dostatnog povjerenja kao temelja za korištenje financijske usluge, bilo da je riječ o matičnoj državi potrošača i/ili prekograničnoj državi; posljedični gubitak dobrobiti. Posljedice za poduzeća su sljedeće: neravnotežni tržišni uvjeti; dodatni troškovi usklađivanja i gubitak dobrobiti zbog nedovoljnog ostvarenja potencijala jedinstvenog tržišta. Kada se ništa ne bi poduzelo, takvo bi se stanje nastavilo.
Što bi trebalo postići?
Opći su ciljevi revizije Direktive sljedeći: 1. racionalizacija regulatornog okvira , čime se osigurava veća jasnoća za sve dionike i visoka razina zaštite potrošača; 2. smanjenje štete i osiguravanje visoke i dosljedne razine zaštite potrošača koji kupuju financijske usluge na daljinu; 3. pospješivanje prekograničnog pružanja financijskih usluga i konkurentnosti jedinstvenog tržišta. To je u skladu s izvornim ciljevima Direktive.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a (supsidijarnost)?
Revizija bi dovela do jasnijeg zakonodavnog okvira kojim se jamči pravna sigurnost i istodobno štiti značajka „sigurnosne mreže”. Isključivo na razini EU-a moguće je postići da horizontalna prava potrošača obuhvaćaju sadašnje i buduće financijske usluge koje se pojavljuju na tržištu.
B. Rješenja
Koje su različite opcije za ostvarenje ciljeva? Postoji li najpoželjnija opcija? Ako ne, zašto?
Ocijenjene su sljedeće opcije: opcija 0. : bez promjene politike; opcija 1. : stavljanje Direktive izvan snage i neregulatorne mjere; opcija 2. : sveobuhvatna revizija; opcija 3.a. : relevantne odredbe uvedene u horizontalno zakonodavstvo; opcija 3.b. : relevantne odredbe uvedene u zakonodavstvo koje se odnosi na određene proizvode. Na temelju procjene učinka najpoželjnija bi opcija bila opcija 3.a: stavljanje izvan snage, modernizacija relevantnih prava i unošenje u horizontalno zakonodavstvo , odnosno Direktivu 2011/83/EU o pravima potrošača (Direktiva o pravima potrošača).
Koja su stajališta različitih dionika? Tko podržava koju opciju?
Organizacije potrošača obično daju prednost sveobuhvatnoj reviziji Direktive (opcija 2.), ali mogle bi

prihvatiti i stavljanje Direktive izvan snage i umetanje relevantnih odredbi Direktive u horizontalno zakonodavstvo (opcija 3.a). **Pružatelji financijskih usluga i poslovna udruženja** daju prednost osnovnom scenariju ili opciji 3.b (uvršćavanje prava potrošača u zakonodavstvo koje se odnosi na određene proizvode). **Javna tijela** smatraju da je najbolja opcija uključivanje dijelova Direktive u horizontalno zakonodavstvo (opcija 3.a).

C. Učinci najpoželjnije opcije

Koje su prednosti najpoželjnije opcije (ako postoji, inače prednosti glavnih opcija)?

Najpoželjnija opcija **djelotvoran** je način postizanja određenih ciljeva te je **učinkovita**, posebno za potrošače, i njome se osigurava visoka razina **dosljednosti**. Očekuje se da će opcija općenito imati pozitivan učinak na **povjerenje potrošača** uvođenjem novih pravila o načinu i vremenu pružanja informacija potrošačima te ograničavanjem praksi kojima se iskorištavaju obrasci ponašanja, kao što je upotreba zadanih opcija. Njome će se modernizirati i pravo odustajanja tako što će se olakšati ostvarivanje tog prava. Ta opcija bi pozitivno utjecala na **smanjenje štete za potrošače** (najmanje **170-210 milijuna EUR**).

Koji su troškovi najpoželjnije opcije (ako postoji, inače troškovi glavnih opcija)?

Primjena najpoželjnije opcije dovela bi do dodatnih **jednokratnih i redovnih troškova** za poduzeća jer bi se mjerama u okviru te opcije politike od pružatelja usluga zahtijevalo da se upoznaju s poboljšanom Direktivom o pravima potrošača, prilagode svoje informatičke sustave, obuče osoblje, ažuriraju svoje internetske stranice i ažuriraju ugovore. Nakon početne provedbe promjena ne očekuje se znatno povećanje redovnih troškova. Ova bi opcija podrazumijevala troškove za poduzeća u visini od otprilike **19 milijuna EUR**.

Koji su učinci na MSP-ove i konkurentnost?

Prema analizi popratne studije i povratnim informacijama dionika, mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) ne bi trebala biti nerazmjerno pogođena u usporedbi s većim poduzećima. Glavne vrste učinaka utvrđene u ovoj procjeni razmjerno bi se odnosile i na MSP-ove.

Hoće li to znatno utjecati na državne proračune i uprave?

Najpoželjnija opcija podrazumijevala bi neke **jednokratne i redovne troškove za nacionalna tijela**. Ona bi snosila određene troškove prenošenja i provedbe tijekom faze usvajanja, no ti troškovi ne bi bili previše opterećujući jer su nove odredbe minimalne. Dodatni troškovi praćenja i provedbe nastali bi zbog uvođenja novih pravila, kao što su zabrana zadanih opcija i prilagodba pravila o prikazu za različite distribucijske kanale.

Hoće li biti drugih znatnih učinaka?

Očekuje se da će se inicijativom **pojednostavniti pravni okvir** stavljanjem Direktive **izvan snage**, uz istovremeno očuvanje značajke „**sigurnosne mreže**” unošenjem relevantnih članaka Direktive u postojeće zakonodavstvo o zaštiti potrošača. Primjena određenih pravila iz postojeće Direktive o pravima potrošača pozitivno će utjecati i na nova pravila o trgovanju na daljinu financijskim uslugama namijenjenima potrošačima.

Proporcionalnost

Najpoželjnija opcija neće prelaziti ono što je potrebno kako bi se ostvarili ciljevi. Inicijativom će se obuhvatiti samo ono što države članice EU-a ne mogu postići samostalno i samo u područjima u kojima su

administrativno opterećenje i troškovi proporcionalni specifičnim i općim ciljevima koje treba ostvariti.

D. Daljnje mjere

Kad će se preispitati predložene mjere?

Komisija će **pratiti provedbu** odabrane opcije, ako se donese, nakon njezina donošenja. Popis pokazatelja praćenja u procjeni učinka služit će kao osnova za sljedeću evaluaciju.